

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. X. Quænam singulariter valetudini obsint, vitam extinguant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

saltem dicente necessitate ieiunia, quibus obligatum me fateor, persolvam. Ita thesauris in pauperes & templa tribuitis sanctissime diem suum obit eo, quem diximus, anno obtingentimo quadragesimo, die vigesima prima Maii, annos natus sexaginta quatuor, cum annis viginti septem imperasset. Bene Ludovico, qui etiam in extrema in valetudine ieiunii religiones amplexus, obsequens Ecclesie filius finire voluit.

Gregorius Nazianzenus Eleusium Præfatum sibi familiarem, ob ieiunia neglecta, non sine aceto corripiens: Legit, inquit, in iuriam facti, o iudex, qui non ieiunas, Purga tribunal tuum, ne duorum alterum tibi accidat, ut aut malus sis, aut malus existimeris. Et quomodo leges humanas servabis, si divinas contempseris? In summa, o iudex, futurum cito, ut iudicis & iudicis peccabis. Ieiunium, ut Petrus Chrysologus loquitur, virtutum vita, vitiorum mors, meritum schola.

CAPVT X.

Quenam singulariter valetudini obsint, vitam extinguunt.

APCALYPTICVS ille Angelus Ioannes caelo attendens oculos: Et cum clamasset, inquit, locuta sunt septem tonitrua voces suas. Et cum locuta fuissent, septem tonitrua voces suas, ego scripturus eram. Et audivi vocem de caelo dicentem mihi: Signa que locuta sunt septem tonitrua, & noli ea scribere. Quid obsecro, locuta sunt septem hæc tonitrua, quas ediderunt voces? Inter alias & hæc voces sunt exceptæ: Quia tempus non erit amplius, & consummabitur mysterium Dei. Mors ergo & interitus rerum omnium hoc novo loquendi modo significabatur.

Sed etiam hæc septem tonitrua loquuntur, & non nisi plurimorum mortes. Sunt nimirum septem diversæ causæ, ob quas quotidie innumeri moriuntur. Cum autem inter has ultima quidem sed princeps sit Gula, sive intemperantia, ieiunii capitalis hostis, hæc septem immaturi obitus causas percensere animus est; singulis certum sed unicum assignabimus nomen. Loquantur igitur septem tonitrua. Ordine sed fructo vagabundæ simul & numerosissimæ mortis causas enumerabo.

§. I.

I. CAUSA. MADOR. Hieronymus Cardanus in erudito illo de Subtilitatibus volumine, censet eos, qui frigidis & insuper madidis pedibus accumbunt mensam & comedunt, letalem valetudinis noxam contrahere. Pedes frigidi caput & stomachum male efficiunt, si ad frigus accedat mador, geminatum malum. Si deinde stomacho ad eum non disposito ingeratur cibis, certa noxa. Hinc paullatim tussicula, tabes, & quod pessimum, ignorantia mali, hinc & mors.

II. CALOR. Idem, quem dixi, scriptor & hanc alteram assignat causam quotidianorum funerum, quando qui aestuant aut sudant, caput, pectus aliisque partes corporis aperiant, & auræ frigidiori sese exponunt, valetudinis certo dispendio. Sunt plurimi qui ubi calorem molestiorem aut sudorem sentiunt, mox pileum abiciunt, thoracem diloricant brachia denudant, subinde frigidâ mergunt, gelidiorem ventulum avidissime recipiunt, iacturâ sanitatis letali. Nam per laxatos undique poros immisum frigus membra omnia latentissime occupat. Sensim inde morbi fontici, & ultima valetudo.

III. TRISTITIA. Fac certa è Salomone: Animus gaudens etatem floridam facit, spiritus tristis exsiccat ossa. Sunt qui à curis & ægritudine nocte unica incantuerint. Cum hominem mæror & luctus exedit, ajunt

Tom. II.

cor ad instar pyri tosti contrahi ac corrugari, unde malum non simplex nascitur. Hinc lenta sepe & luctifica mors. Ægritudine lacrymæ, mœstitia medullas hauriunt. Edaces curæ ni sopiantur, cor macerant & consumunt. Mærores animos exedunt, conficiuntque astitudine. Mæror & mors cognati sanguinis sunt.

§. II.

IV. IRA. Phrenesis est hic affectus & insania, sed brevior. Iratum considerâ, vix quidquam ab insano differt, nisi quod citius ad se redire possit. Ira in omne corpus effundit bilem largissime. Hinc morbus non unus, hinc multiplex interitus, & immatura mors. Novi ego ipse viros optimates, quorum singulis instillabant medici præceptiunculam hanc crebrius: Domine, si vitam amas, iracundiam & largiores calices vita. At illi nec vitare calices, nec frenare bilem conati, voluntariam sese victimam obiecerunt morti. Tales sumus; perire malumus, quam modicum vel iræ vel gulæ imperare.

V. LUXURIA. Vitam libidinofam & spurcam. Luxuria maximum valetudinis & vitæ dispendium, certumque mortis esse prodromum, summi medicorum exactissime docuerunt, quod in meo Nicetâ filiis ostendo. Videte Regem Salomonem, qui educatus in deliciis inter gynæceum consenuit, sui patris annos nequaquam attigit. Rex David Salomonis parens; juventutem in pecoris custodiâ posuit, famem ac sitim tollerare doctus; dein vario penuræ & bellorum turbine agitatus, in senectute tam bonâ & plenus dierum mortuus est. Salomon filius nec paupertatem nec Martem expertus, in gynæconitide suâ & vires & vitam longiorrem perdidit. Vita salax & libidinosa, vita brevis.

VI. PHARMACA. O quantos sepelierunt pharmacopola potius quam vespillones! nec medicos, nec medicorum secta, nec pharmaca rejicimus, sed pharmacorum multitudinem & varietatem extreme damnamus. Pannus cum lavatur, fit quidem nitidior, sic tamen crebriori lavatione atteritur, ut demum pertundatur; ita profus humanum corpus medicamentis toties purgatur, exsiccat, attenuatur, ut tandem penitus corumpatur, & in tabem eat. Novi virum principem, quem septem medicorum placita suaviter deduxerunt ad plures. Potuisset vir iste vivere, si faber ferrarius aut sctor lignarius fuisset, quem pauperies copiam pharmacorum abstinere coegisset. Memini medicorum principem dicere: Cavete à nobis, quantum potestis. Nec ignoramus peritissimos è medicis, peritissimos in porrigendis pharmacis extitisse. Complures novi viros feminasque post sumpta pharmaca cepisse serid ægrotare, quibus antea constabat sanitas. Sed ita inquam, cavendus est morbus. Si morbum accersere sit cavere, non malè ratiocinamini. In valetudinem satis cavet, qui se vel iterumque per annum alvi ductione corpus eluit. Mors in ollâ, viri, ubi pharmaca tam crebra & multiplicia. At sunt homines sui tam perditè amantes, qui autument valetudinem sibi constare non posse, nisi omnes pæne pharmacopolarum ollas & pyxides liguriendo exhauriant. Hi beneficiis percunt, & sanitatis adjumentis præmaturam sibi accersunt mortem. Sivo se gladio jugulant, sed aureo vel argenteo.

§. III.

VII. GULA. Hoc septimum est tonitruum, seu causa princeps infinitorum quotidie morborum & funerum. Multi cadunt ferro, sed longè plures usu ciborum immodico. Quotidiana hic loquitur funera; de plurimis eorum verissime dicitur: Hic homo mortuus, & hic, & ille, & iste, & iste, & etiam iste diurnus.

Z 2

Handwritten notes in the right margin, including 'MORTUUS IN LIGURIA' and other illegible text.

diutius potuisset vivere, si potuisset parcius edere, aut à potu magis temperare. Innumeros patinae & pocula in terram detodunt. Innumeros possent longiore fuit vita, si vellent breviorē pati mēsam. Nos ridiculi homines cum agro sumus corpore, aut maligniori aere, aut habitationi incommoda, aut fatigationi nimia, imò libris & studiis culpam in valetudinis iniquē impingimus. O castas inertium causas! o mortales deliri! non illa hominē ambientia tot conflictus, tantos dolores in corpore humano movent; sed illud, quod peccos immittitur, mali est origo; hoc dolorū seminarium, hoc ægotationis principium, hoc omnium morborum causa. Non nego humidum aut malignum aërem, incommodam habitationem, nimiam laboris aut studiorum contentionem, vestitum tempori non congruentem valetudini aliquantulum officere, sed hæc homo temperans facile vincit. Non enim ista sunt quæ tantam in homine intemperiem, tot bella excitant, sed cibus & potus; immodicus hi hostes inquitini corpus morbis opprimunt. Vbi vera temperantia, ibi certa sanitas.

Sed ut homines sanos taceam, qui nevas intemperantiam formas in dies inveniunt: nec apud ægrotos quidem tuta est temperantia, non semper vitio ægotorum, sed ignorantia eorum aut indulgentia, qui ægeris adsunt. Mos certè invaluit, sed ex inficitia horribili, ægotis semper obsonii aliquid aut potionis repetendæ, ut infelix stomachus numquam respirare possit à suis laboribus. Plurimi decumbentium alternis ferè horis pascuntur, ita sexies aut septies in die accipiunt cibum; non raro mediis noctibus paratur ossula, quæ naufragibdo stomacho obtrudatur. Quasi verò sanitatis cardo in eo versetur, ut ægotus quàm creberrimè, nutrimentum glutiat. Hoc nutrire non est, sed omnem nutriendi vim extinguere. Ante omnia illud spectandum, ut quod sumit æger, quantumvis exiguum, rectè concoquat. Adcoque si æger toto aliquo die præter ossulam, aut par ossorum, aut simile quid libaret nihil, modò probè concoqueret, sat nutrimentum haberet. Sed medicus, inquit, hoc mihi permittit, imò præscribit. Plerumque conniventem esse scias, non imperium. Et certè votis omnibus optandum, præstantes illi valetudinis iudices in hominem ægrum leuiores essent, & velut dictatores explicatissimis imperiis iuberent: † Hoc omite, hoc cave; tantum comedere, tantum bibe; nec miculam nec guttulam adde; in die bis terve, summum quater reficere, non sæpius. Hæc mississima simul & saluberrima in ægrum crudelitas foret.

Sed plerumque hæc talia velut momenti minoris, & plebeia scientia minus curantur, dum in solis laboratur pharmacis. Pace vestra dixerim, o viri doctissimi, princeps optimūque medicamentum est abstinentia, seu legitima diæta. Non nescio Galenū scripsisse contra Diatriarios, qui omnibus febri ægotantibus præsertim febrientibus continuo triduanam inedia imperarunt; non ignoro, destillationes falsas & morbos biliosos inedia nonnihil esse impatientes. Nec ego famem triduanam omnibus præcipiendam suadeo. Hoc unum contendo, abstinentiam in omnifere valetudinis gravitate esse saluberrimam. Millies iterumque millies inculcandum: Qui abstinet est, adjiciet vitam.

§. IV.

Hoc & omnes scholæ docent, & experientia clamant quotidiana. Hoc ipsum sapiens jam nota Salerni scita ingerunt:

Nec vini multū, nec aqua non prædominū bibas.

Si vis incolumem, si vis te reddere sanum
Ferce mero, cenato parum.
Et quamvis semper noceat copiosius cibos ingerere,

A singulariū id tamen in cenā officit. Hinc sapiens illud monuit:

Ex magna t̄ cenā stomacho sit maxima pena:
Vt is nocte levis sit tibi cenā brevis.

Cenā sobria & parca conciliat primo somnum facilem & suavem, in somniis tertris caretentem; deinde cam temperiem humorum efficit, ut nec cholera, nec melancholia, nec phlegma, nec sanguis exuperet, atque ut inter sese quatuor hi humores servent proportionem, in quā valetudo consistit. Tertio tuetur suam stomacho quietem, quā modicum cibum commodissime digerere possit & distribuere. Quod verissime dixit jam supra laudatus Siracides: Somnus sanitatis in homine parvo. Quam sufficiens est homini erudito vinum modicum; & in dormiendo non laborabis ab illo.

Sed ex eodem, quod diximus, lycco procedunt & hæc saluberrima valetudini monita:

Si tibi desiciant medici, medici tibi fiant
Hæc tria: Mens hilaris; Requies; moderata Diæta.

Hæc vitam servant & valetudinem. Paulus de Palatio cogitare adstruens: Etiam si, ait, natura homini dies vite constituerit, ille tamen eos prorogare potest, si a copia cibi abstineat. Nec dubitavit vir sapiens liberrimè pronunciare, omnes parè homines mori gulā. Quam enim pauci sunt, qui non subinde metas Temperantia transiliant, præsertim in conviviis & opimicibus epulis. Et hæc intemperantia, præcipue crebrius repetita, minuit vitam, & accelerat mortem.

Omnis saturitas noxia. Nunquam ad fatietatem, infra illam sumpsisse cibum semper profuit. Hippocrati sapientis mater Indigentia. Sapienter igitur Martinus Dumienis: Episcopus Mironem Gallicia regem monuit: Ede citra satietatem; bibe citra ebrietatem. Ita nec præsentibus deliciis imberbis, nec desiderabis absentes. Viciū tibi ex facili sit, nec ad mensæ voluptatem, sed ad cibum necessitatem accede. Palatum tuum non saporis excitent, sed famem. Desideria tua parvo redime.

Reverè parvo famem constat, & quod Venusinus vates dixit: Vivit parvo bene. Quod autem sanitati ac naturæ satis est, delectationi & gulæ parum est.

Moguntinus Præsul Rabanus Maurus: Manifestum est, inquit, quod parvus & tenuis viciū tam corpori quam animæ utilis sit: & è contrario superflus cibus vel potus egrotudinem generet, & sensum animæ minuat. Sobrietas & abstinentia, mater est sanitatis æquè ac sanctitatis, castitatis æquè ac sapientia, Epularum largitas, beato Hieronymo teste, corpus frangit & animam. Quæ divus Athanasius sapienter confirmans: Corpora ægra, inquit, curatiois & abstinentia beneficio restituntur; vitia vero per negligentiam & repletionem paulatim relabuntur, & ad eosdem morbos recidunt.

Priscus & sapientia famā celebris Hebræus scriptor & adito lusu dixit: Qui carnem multiplicat, vermes multiplicat: qui multiplicat opes, multiplicat dolores; qui multiplicat servos, multiplicat fures; qui multiplicat studia, multiplicat sapientiam; qui multiplicat consilium, multiplicat prudentiam; qui multiplicat iustitiam, multiplicat pacem; ita qui multiplicat abstinentiam multiplicat vitam; qui multiplicat sobrietatem, multiplicat valetudinem; qui multiplicat jeunia, multiplicat vivendi spatia. His beatus Leo velut clausulam addens: Semper ergo felicior est, inquit, parca temperantia, quam profusa luxuria. Abstinentum est itaque, dilectissimi, ab his quæ nobis noxiè blandimur. Profecūo nocet empta dolore voluptas, & absti-

§. V.

Triplex instrumentum est medicina, Chirurgicum, Pharmaceuticum, & ut loquitur, Diæticum. Morbus Chronius, quem appellant, seu diuturnus, nec chirurgi licet peritissima, nec ullā pharmacorum præstantia vel copia depelli potest, si deit diæta & absti-

Aurum potabile, Crebri aliqua nni Falerni.

Galenus l. 1. de sanitate tuenda mihi pag. 275. Tutius est, inquit, imbecillo seni ex guttū dare ter de die, sicuti Antrochius medicus folius est cibare.

Diatriariorum auctor Theofanius, quem pluribus locis oppugnat Galen. maxime l. 4. de Methodo med. c. 4. & l. 2. de Crisib. c. 3. Eccl. c. 37. v. 34.

Triplex
Medic
instrum
tum.
Chirurg
cum.
Pharmac
icum.
& absti

& abstinentia. Ita tū aliis sententiā Palatiniam supra laudati principes Medici, Dom. D. Georgius Gremb-
sius, Dom. D. Ferdinandus Sagittarius, Illustris,
Dom. D. Antonius à Colle Comes de Casana, Dom.
D. Thomas Thirmair. Ex his clarissimis Dominus D.
Ferdinandus Sagittarius affirmat: Scio, inquit, qui
toto anno singulis mensibus semel minimum aut sa-
pius si hīde laborarit, per solam Quadragesimam je-
junii tempore ab eā immunis fuerit. Idem celeberrimus
medicus viro minimē plebejo de intemperis sto-
machi conquesto, ingenuē ac familiariter: Mi Domi-
ne, aiebat, si te curare velis abstinentiā, mihi crede,
non indigebis foculari.

Hoc idem innumeris aliis amicē instillandum: O
boni Domini, & Domine, si curare vosmet velitis ab-
stinentiā, non indigebitis profectū tantā pharmaco-
rum copiā. Si vobis fastidio est medicina, sit brevior
& tenuior mensa. Amatis longiorem vitam? amate
prius strictiorem abstinentiam, & obtinebitis cito,
quam desideratis, productiorem vitam. Horretis
morbos? cavete cibos praesertim tam varios & immo-
deratos: sit parcior potus, & erit tranquillior somnus:
demite ori, quod adiectum cupitis valetudini. Res
exploratissimā veritatis est:

Gula cliens sanitatem serio amare non potest.
Anno Christiano millesimo sexcentesimo vicesimo
octavo Basileensis Pontificis medicus, vir clarissimus
Claudius Deodatus trigeminum volumē edidit Brun-
trui, quod Pantheon hygiaticum inscripsit: in eo
fused ac eruditē docet, quā demum ratione vita huma-
na ad annos centum viginti quatuor possit produci:
Promissum, inquis, magnificum, & perquam gratum.
Sed quis affundit sumptus ad tantam vitæ prolatio-
nem necessarios? Levissimis, m. Lector, impendiis
hæc vitæ prorogatio constat. Praecipuus hic sumptus
est, parce prandere, parcius cenare; saturitatem fu-
gere, genium fraudare, accuratam cibi potūsque ab-
stinentiam praestare. Hi sumptus illi sunt, hos impen-
de, & multos vitæ annos emisti. Ita luculenter & qui-
dem chiographo suo testantur celeberrimi illi, quos
honoris causā nominavi, Sereniss. Electoris Maximi-
liani, Bavariae Ducis, &c. Archiatri.

Primum igitur ægroti pharmacum sit abstinentia
& congruum ipsi jejunium. Imò quod Demosthenes
de Elocutione asseruit, idem hic de abstinentiā pro-
nuntiandum. Nam interroganti, quod primum ac pri-
marium sit pharmacum, rectē dixeris: Abstinentia.
Quod alterum? Abstinentia. Quod tertium? Abstinentia.
Sed hoc sæpissimē nolunt ægroti, & dissimulant
medici. Ego certē complerum ægrotorum diætæ
considerans, vix ullam reperi satis abstinentem & par-
cam. Apud homines etiam tenuiores hæc miserabilis
viget ignorantia, noxiāque observatur benevolentia,
ut melierculæ quæ assident ægrotis, tum demum verē
sedulas se credant, si ægro identidem aliquid infun-
dant, virtus, ut ajunt, reparandis. Persuasio sanē fatua
collapsas vires restaurari non posse nisi tam variis tot
liquorum infusionibus. Pharmacorum tutissimum,
abstinere.

CAPVT XI.

Epilogus dæctorum omnium.

I EIVNI utilitatem, modum, necessitatem do-
cuimus. In compendium dicta conferimus. Et nil
hactenus dixerimus: Vnus pro mille testibus è sugge-
stus clam Chrysothomus: Mirare igitur jejunium, in-
quit, & illud cum omni aviditate tuis amplexibus festina sus-
cipere. Quando enim & in flamma prodest, & in lacu leonum
subvenit, & spiritus propulsat immundos, & divinam senten-
tiam mitigare novit, & ad libertatem revocare consuevit.

Tom. II.

A quis hujus insania reperitur, qui velit jejunii tantorum bono-
rum materiam declinare? Sed dicit: Corporibus exinde genera-
tur infirmitas. Sed quantum ex erior conteritur, tantum interior
renovatur de die in diem. Non si diligenter scrutari volueris,
invenies jejunio corpora validius roborari. Et si meum sermo-
nem, respicis medicorum te doceat disciplina: qui paritatem,
salutis nominant matrem. Nam pedum dolores, capitis vertigi-
nem, subitaneos motus, & cetera quibus febris atque languores
corporis comparantur, ex luxuria atque voluptatibus ajunt ge-
nerari, & tanquam de fonte noxio rivus ad corporū lesionem,
& ad animarum perturbationem commovere testantur. Non
igitur jejunium timeamus, & ideoneo frequenter admoveo ad
jejunium, veluti mitigationē, ne multo nos vino & luxuria sa-
ginemus. Et ideo deprecor, ne jejunii meritum delictis volu-
ptatibus preoccupatum, non mereatur effectum. Nam sicut ii,
qui medicinali remedio potari disponunt, si non fuerint diligenti
abstinentiā preparati, fructum remedii sentire non possunt: ita
& ii, qui post crapulam ad jejunium devenerint, remedium non
agnoscunt. Et ideo sobrio animo ad jejunium consugiamus.

Omnium priscorum Patrum vocibus jejunium
multo laudatissimum est. Atque ut paucis plurima
complectamur, de jejunio hæc Patrum voces sunt. Ie-
junium modestiæ principium, fructuosa naturæ vio-
lencia, malarum cogitationum fuga, gule victoria, in-
signe lumen animæ, anterioris hominis refectio, oratio-
nis munditia, mentis custodia, meritum schola, lu-
xuriæ restinctio, nozarum abolitio, contritionis janua,
intemperantiæ disciplina, Angelorum vita, quietis oc-
casio, obedientiæ custos, tranquillitatis parens, robur
animi, spiritus vigor, radix gratiæ. Iejunium salutis
alimentum, libidinis trophæum, castitatis murus, pu-
dicitæ propugnaculum, humilitatis argumentum,
concupiscentiæ triumphus, imbecillitatis allevamen-
tum, sanitatis asylum. Iejunium omnis esculenti con-
dimentum, valetudinis summum prædium, jejunium
penitentiae fundamentum, crapulae antidotum, ægro-
tationis remedium, contractæ culpæ excidium, fidei
vexillum, peregrinationis necessarium viaticum, re-
conciliationis acceptum sacrificium, omnis piæ actio-
nis adjumentum maximum. Iejunium prorsus est,
Aloë saluberrimi, licet amarioris succi, jejunium ve-
tè pharmacum est pharmacorum omnium præstantis-
simum. Iejunium mors vitiorum, incrementum & vi-
ta virtutum, paradisi ostium. Vides, ait Chrysothomus,
quanta res sit jejunium? Angelos ex hominibus facit. Quid
aliud argumenti est, omnium bonorum atque beneficiorum car-
dinem esse nisi jejunium constitutum? Iejunium certē
solum perfecta virtus est Hieronymo, sed cetera-
rum virtutum fundamentum & sanctificatio. Nil an-
tiquius jejunio, in primo voluptatis orto imperatum
est. Nil robustius jejunio: Vnius mulieris jejunium, inquit
Ambrosius, innumeris straviv exercitus ebriorum. Hinc
idem Ambrosius & ipsos etiam quoque puerulos & ado-
lescentulos jejunio alluefaciendos, itaque vitis re-
vocandos acriter contendens: Infrenent, inquit, tene-
ram etiam aetatem jejunia, & parsimonia cibi retinaculis
quibusdam indomitas cohibeat cupiditates. Nam qui mode-
rari nescit cupiditatibus, sicut equus raptatur indomitus, vol-
vitur, obteritur, laniatur, affigitur.

Complures jam supra nominavimus, qui suas ipsi-
cunas jejunio insignierunt. His addimus lectissimum
juvenem, juventutis facile principem qui Romæ pau-
cis ante annis ætatis anno septimo decimo sanctissi-
mo

Aloë quæ libri spons exhibet, est effigies illius Aloë, quæ Monachi anno 1634, in Eboraci horro post plurimos (50. passat) exigua statura annos subit in altitudinem viginti duorum pedum excrevit, horten se prorsus prodigii. Rami umbellati seu flores viginti unum; flores singuli foliis seu

calyces centenos & tredecim habuerunt.
b Chrysoth. tom. 3. in c. 13. Actum Apostolorum hom. 17. mihi pag. 537.
c Idem tom. 5. hom. 1. de panis. mihi pag. 712.
d Idem ibidem pag. 771.
e Hieron. tom. 9. epist. ad Demetriadem.
f Ambros. 10. 4. l. de Eliā & jejunio, c. 3 mihi pag. 289. & c. 9. pag. 293.
g Idem tom. 1. lib. 3. de Virginitate, insitio mihi pag. 105.
h Lac. Biderm. deus in Vbalano num. 7. mihi pag. 17.

Chrysoth. 1. de lona, 196. simā hom. vna mihi subvenit, & spiritus propulsat immundos, & divinam sententiam mitigare novit, & ad libertatem revocare consuevit.